چکیدہ

ملاحظات بررسی درون تنی بافت پستان با طیف سنجی رامان: یک مقاله مروری

دریافت: ۱٤۰۲/۰٤/۰۱ ویرایش: ۱٤۰۲/۰٤/۰۸ پذیرش: ۱٤۰۲/۰٥/۲۳ آنلاین: ۱٤۰۲/۰٦

صدف علىپور^{او۲}، زهره دهقانى بيدگلى^{**}

 ۱ - مرکز تحقیقات بیماری های پستان، پژوهشکده سرطان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
۲ - گروه جراحی، بیمارستان جامع بانوان آرش، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران،
۳ - گروه مهندسی پزشکی، دانشکده برق و کلمپیوتر، واحد کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی،
۰ کاشان، ایران.

⁵نویسنده مسئول: کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کاشان، دانشکده برق و کامپیوتر، گروه مهندسی بزشکی. تلفی: ۵۰۵۸۹٤۸۰-۳۱۰

E-mail: Dehghani_zohreh@yahoo.com

طیفسنجی رامان بهعنوان یک ابزار ارزیابی مولکولی نوظهور و امیدوارکننده توجه بسیاری از پژوهشگران حوزه زیست پزشکی، بهویژه در تشخیص بیماری در ارگانهای انسانی همچون پستان را به خود جلب کرده است. اکثر مطالعات رامان بر روی پستان به ارزیابی برونتنی نمونههای بافتی برش خورده دست نخورده یا فرآوری شده پرداخته است، اگرچه برخی مطالعات درون تنی، عمدتا بهصورت تهاجمی و بهمنظور ارزیابی حاشیه تومور در حین جراحی و تعداد کمی مطالعات غیرتهاجمی نیز وجود دارند. از آنجا که روش ارزیابی رامان غیرتهاجمی یا کم تهاجم یک نیاز است، اگرچه برخی مطالعات درون تنی، عمدتا بهصورت تهاجمی و بهمنظور ارزیابی حاشیه تومور در حین جراحی و تعداد کمی مطالعات غیرتهاجمی نیز وجود دارند. از آنجا که روش ارزیابی رامان غیرتهاجمی یا کم تهاجم یک نیاز اساسی جهت انتقال این روش بهروشهای بالینی است، در مقاله حاضر، جدیدترین و مرتبط ترین مطالعات در این مرور شدهاند. از این رو اسناد پژوهشی شامل مقالات، کتابها و رسالههای مرتبط با ارزیابی رامان بافت پستان ارزیابی رامان درون تنی سایر بافتها جستجو شده و مرتبط ترین آنها به صورت جامع بهمنظور یافتن جزیبات فنی ارزیابی رامان درون تنی سایر بافتها جستجو شده و مرتبط ترین و یژگیهای طیف سیتان یا ارزیابی رامان بران به منظور یافتنی سایه در نهایت مجموعهای از مناسبترین ویژگیهای طیف سنجی رامان برای سیستمهای رامان بر دون تنی سایر بافتها جستجو شده و مرتبط ترین آنها به صورت جامع بهمنظور یافتن جزیبات فنی ارزیابی رون تنی پستان معرفی شده در نه مده محموعهای از مناسبترین ویژگیهای طیف سنجی رامان برای

کلمات کلیدی: بیماریهای پستان، لیزر، فیبرهای نوری، طیفسنجی رامان.

سرطان پستان اولین سرطان شایع و علت شایع مرگ ناشی از سرطان، در میان زنان است.^۱ در اروپا، هر ساله بیش از ۲۰۰،۰۰۰ بیمار جدید تشخیص داده می شود. درمان به نوع، مرحله و درجه سرطان پستان بستگی دارد.^۲ تشخیص زود هنگام تومورها از طریق غربالگری با استفاده از ماموگرافی منجر به افزایش قابل توجه میزان بقا و همچنین امکان جراحی حفظ پستان و بهبود نتایج از نظر زیبایی شده است.^۳ با اینحال، از آنجا که تشخیص در ماموگرافی تنها به تغییرات بافتی و نه ساختار شیمیایی آن بستگی دارد، ماموگرافی دارای میزان قابل توجهی از مثبت کاذب است و در ۹۰٪–۷۰ از نمونهبرداریها، ضایعه خوش خیم تشخیص داده می شود.^{۲–۲} بنابراین،

تشخیص نهایی با استفاده از بیوپسی و بررسی هیستوپاتولوژی صورت میگیرد. ظهور کلسیفیکاسیون در ماموگرافی ویژگی بخشی از سرطانهای پستان است. در حالحاضر، افتراق نوع کلسیفیکاسیون در ماموگرافی براساس شکل آن صورت میگیرد و روش قابل اعتمادی برای تشخیص دقیق نوع کلسیفیکاسیونها توسط ماموگرافی وجود ندارد. اما، با استفاده از طیفسنجی ارتعاشی (طیفسنجی مادون قرمز یا طیفسنجی رامان) میتوان کلسیفیکاسیونها و سایر ناهنجاریهای بافت پستان را از روی ترکیب شیمیایی آنها تشخیص داد. برای اینکه هر روشی بهصورت درون تنی واقعاً موثر باشد، باید بهصورت عبوری از پوست قابل استفاده باشد، بهطوری که تشخیص سریع و

ساده آسیب پستان را میسر سازد. این کار میتواند آسیبدیدگی بیمار، تأخیر زمانی و هزینههای بالای بیوپسی را به حداقل برساند.^۷

در حال حاضر مطالعات متعددی در بررسی بافت پستان با طیف سنجی رامان انجام گرفته است. اکثر مطالعات صورت گرفته بهصورت برونتنی بر روی نمونههای برداشت شده توسط بیوپسی سوزنی یا جراحی بهصورت تازه یا فیکس شده در فرمالین و یا حتی بلوکهای پارافینی (FFPE) و بهمنظور تعیین نوع ضایعه و بهویژه بدخیمی، تعیین نوع کلسیفیکاسیون و یا تعیین حاشیه برداشت تومور در حین لامپکتومی (Lumpectomy) بوده است.^{۸وه} همچنین در مقابل مطالعات محدودتری نیز بهصورت درونتنی بهطور عمده بهصورت تهاجمی و بهمنظور تعیین حاشیه تومور در حین جراحی صورت گرفته است.^{۹۷۹} همچنین مطالعات اندکی بهمنظور بررسی غیرتهاجمی بافت پستان بر روی فانتوم پستان انجام گرفته است.^۷

در راستای مطالعات برونتنی، کارهای اولیه توسط Haka و همکاران نشان داد که طیف سنجی رامان می تواند بین بدخیمی های پستان و بافت سالم پستان تفاوت قائل شود.^{۱۱} وmipp و همکاران از تجزیه و تحلیل طیفی چندمتغیره برای افتراق بین اپیتلیای مجرای طبیعی و تومورهای اپی تلیال پستان استفاده کردند.^{۱۲} بهتازگی، Kong و همکاران از میکروطیف سنجی رامان برای مقایسه طیفهای بهدست آمده از سرطان مجاری (DC) Dcal مقایسه طیفهای التهابی اطراف و نواحی بافتی حاوی سایر اجزای بافت سالم پستان (لوبولها ، مجاری، استروما، چربی) استفاده کردند.^{۱۳} نویسندگان نشان دادند که طیف رامان در DC دارای باندهای طیفی شدیدتر نسبت به سایر بافتها در باندهای اختصاصی اسیدهای نوکلئیک نسبت به سایر بافتها در باندهای اختصاصی اسیدهای نوکلئیک التهابی اطراف تومور دارای باندهای با شدت کمتر در نواحی متناظر با کلاژن و شدت بیشتر در باندهای اختصاص یافته به اسیدهای نوکلئیک در مقایسه با طیف رامان استرومای طبیعی بود.^۵

طیف سنجی رامان همچنین برای تشخیص حاشیه تومور در طی جراحی سرطان پستان، هم به صورت درون تنی و هم به صورت برون تنی پیشنهاد شده است. تایید حاشیه منفی برداشت را می توان با تجزیه و تحلیل سطح نمونه برداشته شده در خارج از بدن به دست آورد. برای جلوگیری از خطاهای نمونه برداری به دلیل اندازه گیری های یک نقطه ای، از طیف سنجی رامان پاداستوکس همدوس

anti-Stokes raman spectroscopy, CARS) برای تهیه تصاویر مولکولی از بافت پستان و شناسایی حاشیه تومور و افتراق انواع مختلف آن استفاده شده است.^{۱۲} نویسندگان قادر به تصویربرداری از بافت طبيعي پستان انسان، تكثير خوشخيم و همچنين كارسينوماي درجا و مهاجم، بهصورت برونتنی شدند. با تجزیه و تحلیل ویژگیهای مورفولوژیکی (هندسه و توزیع هسته سلولهای سرطانی) در تصاویر CARS (بهطور معمول ۲۰ ۱۲۰ در ۱۲۰ µm)، ضایعات سرطانی از بافت طبیعی و ضایعه تکثیرشونده خوشخیم جدا شدند: ۸۰٪ از سرطان مجاری تهاجمی (IDC) با درجه متوسط و ۸۵٪ IDC درجه بالا به درستی از هم متمایز شدند.^{۱۲} مطالعه دیگری مبتنی بر میکروسکوپ رامان با نمونهگیری انتخابی با استفاده از تصویربرداری اتوفلورسانس و طيفسنجى رامان، امكان تشخيص سرطان پستان بهصورت برونتنی در مقیاس زمانی سازگار برای استفاده در حین جراحی برای حفظ پستان را نشان میدهد." در این روش، طیف رامان در ناحیه اثر انگشت (۳۰۰–۱۸۰۰ cm-۱) در مکان های نشان داده شده توسط تصاویر اتوفلورسانس جمع آوری شد. تشخیص DC فقط با ۵۰۰–۲۵۰ طیف رامان برای نمونههای بافتی mm ۰ در mm ۰ (معادل ۱۵ دقیقه) حاصل شد.^{۱۳} علاوهبر ارزیابی حاشیه بافت برداشته شده، امکان استفاده از طیفسنجی رامان برای ارزیابی حین عمل غدد لنفاوی زیر بغل در حین جراحی سرطان پستان نیز بررسی شده است.^{۱۰} Horsnell و همکاران توانایی تمایز گرههای لنفاوی متاستاتیک و نرمال را با استفاده از مدلهای طبقهبندی چندمتغیره بررسی کردند و به حساسیت ۹۲٪–۸۹ و ویژگی ۱۰۰٪–۸۸ (در یک اعتبارسنجي متقابل يكي را كنار بگذار) دست يافتند.

همچنین یک پروب دستی رامان برای جمع آوری درون تنی طیفهای رامان تکنقطهای در حین جراحی ساخته شده است.^{۱۰} نویسندگان ۳۰ طیف رامان از ۹ بیمار را اندازه گیری کردند: ۲۹ مورد از حاشیه متعاقباً در بررسی پاتولوژی منفی بود (۲۱ مورد از بافت طبیعی پستان تشکیل شده بودند درحالی که هشت مورد شامل تغییر فیبروکیستیک بود) و یک طیف از حاشیه متعاقباً در بررسی پاتولوژی مثبت بود (داکتال کارسینومای پیشرفته درجا). اگرچه فقط یک نمونه بدخیم در آن گنجانده شده بود، اما این مطالعه پتانسیل تشخیص درون تنی حاشیه تومور در حین جراحی را نشان داد.⁶

Stone و همکاران با استفاده از TRS پتانسیل تشخیص داخل بدن

را بررسی کردند.^۷ هدف اصلی این مطالعه اندازه گیری ترکیب کلسیفیکاسیون پستان و تشخیص آن برای ضایعات حاوی آنها بود. میکروکلسیفیکاسیونها را میتوان به دو نوع رسوب تقسیم کرد: نوع یک که از دی هیدرات اگزالات کلسیم , Calcium oxalate dihydrate (COD تشکیل شده و نوع دو که از فسفاتهای کلسیم و عمدتا هیدروکسی آپاتیت کلسیم (Calcium hydroxyapatite, HAP) تشکیل شدهاند. نوع رسوب با بیماری ارتباط دارد.^{۷۱} بلورهای اگزالات کلسیم بهطور عمده در کیستهای مجرایی خوش خیم و به ندرت در سرطان یافت می شوند، در حالی که رسوبات HAP در ضایعات پیش رونده که شامل کارسینوماها می شود، یافت می شود.

اگزالات کلسیم فقط در ضایعات خوش خیم و کلسیم هیدروکسی آپاتیت در ضایعات پرولیفراتیو وجود دارد که شامل ضایعات خوش خیم و بدخیم است. این مطالعات مقدماتی انجام شده بر روی فانتوم پستان، توانایی شناسایی هیدروکسی آپاتیت کلسیم و مونوهیدرات اگزالات کلسیم را از عمق تا m ۳–۲ نشان می دهد. رویکرد استفاده از (Transmission raman spectroscopy, TRS) در داخل بدن برای پیوند ترکیب کلسیفیکاسیون پستان با پاتولوژی، کارایی غربالگری سرطان پستان را بهبود می بخشد و از نمونهبرداریهای غیرضروری جلوگیری می کند. یک مطالعه موازی بر زوی ۳۳۵ کلسیفیکاسیون از ۱۱۰ بیمار، همبستگی معنادار منفی بین غلظت کربنات و پیشرفت درجه پاتولوژی بدخیم را نشان داد.^۸ نشان داده شده است که TRS پیش بینی غلظت کربنات در کلسیم هیدروکسی آپاتیت را با اندازه گیری قله فسفات (در 1-m 060) به تنهایی ارایه می دهد.^{۹۱}

با مروری بر مطالعات انجام شده می توان دریافت که پتانسیل تمایز ناهنجاریهای بافتی پستان با طیفسنجی رامان وجود دارد و همچنین از آنجا که اساس تشخیص در این روش مبتنی بر ویژگیهای درونزاد بافت است و لذا نیاز به آمادهسازی نمونه ندارد و در عین حال از پرتوهای لیزر کم توان بهره می برد می تواند به صورت غیر مخرب به منظور بررسیهای درون تنی بافت پستان مورد استفاده قرار گیرد.^{۱۹}۲۲ لیکن همچنان مشکلات مربوط به تضعیف نور در بافت و در نتیجه تضعیف پراکندگی رامان ایجاد شده و نیز پس زمینه طیفی تولید شده در خود فیبرهای تحریک و جمع آوری مانعی در مسیر استفاده بالینی این روش به صورت درون تنی و غیر تهاجمی

ایجاد کرده است.^{۲۲} در این مطالعه برآنیم تا با مروری بر انواع و اجزای سیستمهای طیفسنجی رامان، ویژگیهای یک طیفسنجی رامان مورد نیاز برای بررسی درونتنی بافت پستان را تحلیل و معرفی کنیم.

ویژگیهای طیفسنجی رامان جهت بررسی درون تنی بافت پستان: طیفسنجی رامان روشی مبتنی بر پراکندگی غیرالاستیک نور تکرنگ است. هنگامیکه نور تکرنگ به داخل نمونه نفوذ میکند، پراکندگیهایی در طول موج برابر با نور تابشی (پراکندگی رایلی (پراکندگی رامان Rayleigh scattering) ایجاد میکند. اختلاف طول (پراکندگی رامان Raman scattering) ایجاد میکند. اختلاف طول موج نور تابشی و نور پراکنده شده در پراکندگی رامان به فرکانس نوسان پیوندهای مولکولی موجود در نمونه بستگی دارد. از اینرو این تکنیک می تواند اطلاعاتی را در سطح مولکولی از نمونه تحت بررسی به صورت اثرانگشت منحصر به فردی از نمونه به دست دهد.

هر طیف رامان توزیع تعداد فوتونهای پراکنده شده در محدودهای از شیفتهای رامان را نشان می دهد. شیفت رامان برابر با اختلاف عدد موج (معکوس طول موج) نور تابشی و نور پراکنده شده شده می باشد با اختلاف فرکانس نور تابشی و نور پراکنده شده متناسب است. در واقع می توان گفت، هنگامی که یک فوتون به مولکول برخورد می کند در نتیجه تعامل آن با سطوح انرژی نوسانی (فونونها) پراکنده می شود. بنابراین هر پیک در طیف رامان متناظر با یک مد نوسانی مولکولی خاص در نمونه است و محل آن نماینده فرکانس آن مد نوسانی خاص می باشد که با شیفت رامان نشان داده می شود.

انواع روشهای طیفسنجی رامان: امروزه تنوع وسیعی از روشهای طیفسنجی رامان در کاربردهای مختلف شکل گرفته است که میتوان آنها را در سه دسته کلی، طیفسنجی رامان خودبهخودی، طیفسنجی رامان ارتقا یافته و طیفسنجی رامان غیرخطی دستهبندی نمود. پارهای از این روشها مبتنی بر روشهای میکروسکوپی است که عملا تنها بر روی نمونههای خارج شده از بدن قابل استفاده است.^{۳۲} همچنین روشهای رامان ارتقا یافته به آمادهسازی سطح نیاز دارد که بررسی درونتنی بافت را غیرممکن میسازد. از سوی دیگر اکثر این روشها مبتنی بر پراکندگی رامان رو به عقب میباشد و تمرکز آنها بر بهدست آوردن اطلاعات بیشتر و دقیق تر از سطح نمونه

متمرکز است. این درحالیاست که بهمنظور بررسیهای درون تنی بافت پستان لازم است تا حجم نمونهبرداری نوری مناسبی بهمنظور بهدست آوردن اطلاعات لازم از طریق نمونهبرداریهای نوری محدود از طریق کتتر یا حتی بررسی کامل بافت بدون ورود کتتر، وجود داشته باشد. از اینرو در عمل روشهای رامان خودبهخودی در ترکیب با کتترهای فیبر نوری، طیفسنجی رامان با فاصله فضایی و یا رامان عبوری کاندیدهای مناسب در بررسی درون تنی بافت پستان هستند.

طیفسنجی رامان سنتی، که نور را به یک نقطه می تاباند و از همان ناحیه جمع آوری می کند، در بافتها عمق نفوذی در حد چند ۱۰۰ میکرون دارد. بنابراین آنالیز به سطح یا نواحی نزدیک سطح نمونه محدود می شود. ظهور طیف سنجی رامان با فاصله فضایی (Spatially offset raman spectroscopy, SORS) اندازه گیریهای طیفی از حجمهایی به عمق ۲۰ ۳۰ در داخل نمونه را ممکن ساخته است.^{۲۲, ۲۵} با افزایش فاصله فضایی نقاط تابش و جمع آوری، اندازه گیری عمیق در رافت ممکن است.^{۲۲, ۲۷}

طیفسنجی رامان عبوری (TRS) شکل نهایی SORS است که در آن نقاط تحریک و جمع آوری در دو سوی نمونه قرار گرفتهاند.^{۸۸} این روش برای آنالیز حجمی مواد کدر یا مات ایده آل است و نشان داده شده است که در چندین میلیمتر بافت امکان پذیر است. علیرغم کدر بودن نمونه، نور لیزر می تواند به طریق پراکندگی از نمونه عبور کند و بسیاری از این فو تونها در برگیرنده اطلاعات رامان هستند و از این رو طیف سنجی رامان عبوری امکان پذیر است. کاربرد این روش در تشخیص سرطان پستان مورد بررسی قرار گرفته است.^{۲۹}و^{۳۳}

اجزای سیستم رامان: یک سیستم رامان بهصورت کلی از یک منبع نور تکرنگ (لیزر)، جدا کننده طول موج و آشکارساز (طیف نگار) و ادوات انتقالدهنده و جمعکننده نور تشکیل شده است.^{۳۱}

منبع نور: برای بررسیهای ساختاری حجمی در طیفسنجی رامان مرسوم یا تشدیدی معمولا از لیزر در ناحیه طول موج مریی که در ابتدا لیزرهای گازی بودهاند، همچون لیزر یون آرگون (طول موج 488 و 514.5 یون کریپتون (با طول موج 530.9 و 647.1 mm) و لیزر هلیوم- نئون (با طول موج mm) (632.8 mm) استفاده می شد.^{۲۳,۳۳} امروزه بهدلیل هزینه پایین تر، ابعاد کوچک تر و قالبیت اطمینان بیشتر، لیزرهای دیودی باند باریک کنترل شده به صورت الکترونیکی با طول

موج تثبت شده جایگزین لیزرهای گازی و Nd:YAG شدهاند."

در کاربردهای بیولوژیک، بهدلیل عمق نفوذ بیشتر نور در پنجره نوری بافت (ناحیه مادون قرمز) و نیز تداخل کمتر اتوفلورسانس بافت در ناحیه مادون قرمز نزدیک در مقایسه با تحریک مرئی، از تحریک در ناحیه مادون قرمز نزدیک (Near infrared, NIR) همچون طول موجهای 785، 800 یا nn 1064 استفاده می شود.^{۳۳} طول موج معقول موجهای 785، 800 یا nn 1064 استفاده می شود.^{۳۳} طول موج است 785 mm بازار تزویج بار (Charged coupled device, CCD) فراهم می کند و اندازه گیری شیفتهای رامان تا 1-200 را ممکن می کند.^{۳۳} با رفتن بیشتر به سمت NIR فلورسانس کاهش بیشتری می یابد، مثلا در کاهش می یابد، اما شدت پراکندگی رامان نیز کاهش می یابد زیرا شدت رامان متناسب با 1/۸4 است.^{۳۲} همچنین آشکارسازهای CCD در طول موج ma 1064 به خاطر شکاف باند سیلیکون نمی توانند به کار روند.^{۳۲}

از نظر توان لیزر بر روی سطح نمونه، استاندارد (American) Z136.3-2011 National Standards Institute, ANSI) با عنوان "استفاده ایمن از لیزرها در مراقبتهای بهداشتی" باید رعایت شود.^{۲۲} بهطور کلی، چگالی توان لیزر بر روی بافت باید در محدودهای باشد که ایجاد سمیت سلولی نکند. بهعنوان یک راهنمای کلی نباید انرژی بیش از 1.5 W/cm² بر روی سطح پوست براساس استاندارد ANSI اعمال شود. اما تاکنون هنوز راهنما یا استانداری برای استفاده لیزرهای NIR (برای مثال nm 785 nm) بر سطح اپیتلیال ارگانهای داخلی وجود ندارد.^{۳۳} Bergholt و همکارانش با استفاده از مدلسازی دمایی المان محدود نشان دادند که بدون در نظر گرفتن اثرات خنککنندگی همچون خونرسانی و تبخیر در بافت، بیشترین افزایش دمای بافت پس از یک دقیقه تابش لیزر nm 785 nl با توان mW 30 بر نقطهای به قطر حدود μm 500 در حین اندازهگیری رامان، فقط حدود C° 0.15 است و این مقدار افزایش دما بسیار کمتر از حدی است که ایجاد سمیت در بافت و سلول کند. ^{۱۱} از اینرو باتوجه به موارد مطرح شده لیزری با طول موج ۸۵ w=۱/۵ w/cm² و چگالی توان w=۱/۵ w/cm² در كاربرد بررسى بافت پستان با طيف سنجى رامان مناسب بەنظر مىرسد.

http://tumj.tums.ac.ir

طیف نگار: طیف نگار یا اسپکتروگراف بهمنظور جداسازی اجزای طول موجی متفاوت موجود در نور پراکنده شده از سطح نمونه استفاده می شود. یک طیف نگار، بهطورکلی از یک شکاف ورودی نور، یک بخش جداکننده اجزای طول موج و یک آشکارساز تشکیل شده است. ویژگیهای بخشهای فوق در مجموع تعیینکنندهی محدوده، رزولوشن و حساسیت طیفی خواهد بود.

امروزه از شبکههای پراش (Grating) بهعنوان المان جداکننده اجزای طول موج در کاربرد طیفسنجی رامان استفاده می شود که می تواند از نوع عبوری (Volume Phase Holographic, VPH) و یا انعکاسی طلا پوش باشد.^{۳۳} بسته به انتخاب شبکه پراش، محدوده طول موجی می تواند در محدوده اثر انگشت (Finger print, FP) یعنی (High wavenumber, HW) و یا هر دو باشد.^{۳۳}

بەدلىل ارزش اطلاعات بيوملكول،ھاي خاص ھمچون پروتيين، ها، DNA و چربی موجود در در محدوده FP (m-1) ایشتر DNA مطالعات رامان در این ناحیه متمرکز شده است. اما در استفاده از منابع ليزر مادون قرمز 785nm برای تحريک، اتوفلورسانس پس زمينه بافت و سیگنال رامان برآمده از سیلیکای آمورف فیبر نوری نیز در همین ناحیه قرار می گیرد. اتوفلورسانس بافت می تواند به طور جدی با سیگنالهای رامان ضعیف در این ناحیه با اشباع کردن CCD تداخل کند. این مورد اولین نگرانی در بافتهایی همچون ریه، کبد و معده است.^{۳۳} استفاده از طیفسنجی رامان عدد موج بالا (HW) بهدلیل سیگنالهای رامان بهنسبت قویتر تولید شده توسط نوسانات کششی نیمه CH3 و CH2 در پروتیینها و چربیها و نیز نوسانات کششی OH در آب در این ناحیه و نیز کاهش قابلملاحظه تداخل سیگنال سیلیکای آمورف فیبر (Amorphous silica fiber) و اتوفلورسانس بافت كه ارزيابي بهتر بافت اصلي را ممكن ميسازد، مورد توجه قرار گرفته است.^{۳۳} Duraipandian و همکارانش نشان دادند که استفاده همزمان از ناحیهی FP و HW اطلاعات تشخیصی مکملی را برای افزایش صحت و پایداری تشخصیص ضایعات پیش سرطانی در بافت دهانه رحم فراهم میکند.^{۳۵٫۳۵} در مورد بافت پستان نیز باندهای رامان مهم در هر دو ناحیه FP و ناحیه عدد موج بالا گزارش شدهاند." یک نمونه از طیفهای رامان بافت پستان در سه گروه نرمال، خـوشخیـم و سرطانـی در شکـل ۱ نشـان داده شده است. از

سمن ۱. سیامین طیف رامان پستان در سه فروه بافت فرمان، سرطانی و خوشخیم.^

این رو به منظور به دست آوردن حداکثر اطلاعات، استفاده از طیف سنجی که حداقل محدوده عدد موجی I-400 2000 cm و پوشش دهد مورد نیاز است. در کارهایی که هر دو ناحیه FP و HW پوشش داده شده است، سیگنال رامان با سوییچ کردن پی درپی لیزرهای متفاوت تحریک یا چرخش گریتینگ برای هر ناحیه طیفی بوده است که برای اندازه گیری های درون تنی سریع مناسب نیست. استفاده از شبکه پراش هیبریدی می تواند این مشکل را بر طرف نماید.^{۳۳} این محدوده عدد موجی بر طبق رابطه ۱ برابر با محدوده طول موجی m870-018 با لیزر تحریک m850 خواهد بود.

از سوی دیگر با توجه به باندهای مهم بافت پستان که بعضا فاصله تا حدود 1cm-۱ از یکدیگر دارند، برای دستیابی به تمام باندهای رامان لازم است که درجه تفکیک طیفی حداقل برابر این مقدار باشد، اما درجه تفکیک طیف نگار تحت تاثیرعوامل مختلفی همچون شبکه پراش، عرض شکاف ورودی و آشکارساز (مثلا اندازهی پیکسل CCD) است و در عمل برای افزایش درجه تفکیک باید از شبکه پراشی با چگالی خط بالا استفاده شود.^{۳۳} این امر موجب میشود که به آشکارسازی با طول آرایه بزرگتر نیاز باشد و در صورتی که آرایه آشکارساز ثابت باشد، با افزایش درجه تفکیک طیفی، محدوده طیفی کاهش مییابد. همچنین با افزایش درجه تفکیک طیفی، طیفی، تعداد فوتونهای دریافت شده در هر پیکسل آشکارساز کمتر شده و لذا شدت طیف رامان حاصله یا همان حساسیت کاهش

مییابد که برای جبران این امر ممکن است به زمانهای اخذ طولانیتر نیاز باشد.

یکی از مهمترین ویژگیهای طیفنگار، عدد f؛ یا f-stop یا نسبت f است که برای هر المان نوری برابر با نسبت فاصله کانونی بر قطر آن (N=f/D) است که بهصورت r/h گزارش می شود. این عدد نمایش دهندهی قدرت المان در جمع آوری نور است. هر چه عدد f کوچکتر باشد قدرت جمع کنندگی نور بیشتر است اما اثر عدم انطباق کانونی نیز بیشتر می شود. rⁿ برای کاربرد طیف سنجی رامان بیولوژیک به طیفنگاری با عدد f (#f) کم همچون f/1.8 یا f/2.2 به دلیل قدرت جمع آوری نور بالا نیاز است. ۳

رایج ترین آشکارساز در کاربردهای طیف سنجی امروزه CCD ها هستند. سیسی دیها بیشتر براساس حساسیتشان در تشخیص (همچون بازده کوانتومی در یک دمای خاص و نرخ جریان تاریک) مشخص میشوند. برای کاهش جریان تاریک از خنکسازی ترموالکتریک یا کرایوژنیک برای سیسیدی استفاده میشود.

با توجه به آنچه گفته شد در کاربرد بررسی بافت پستان به طیفنگاری با محدود طیفی cm-1 و 400-3200 و درجه تفکیک طیفی جدود f/1.8 یا ccD و مجهز به cCD خنک شده، نیاز است.

بخشهای انتقالدهنده و جمعکننده نور: برای بررسی درون تنی بافت پستان لازم است تا رابط نوری انعطاف پذیری بین بافت و طیف نگار به جهت سهولت کاربرد در تطابق با آناتومی بدن وجود داشته باشد. کابل های فیبر نوری یک راه حل انعطاف پذیر برای یک رابط نوری مناسب، بین دستگاه طیف سنجی و نمونه مورد بررسی در محل، ارایه میدهند. پروب های فیبر نوری میتوانند به داخل حفرهها و ساختارهای لولهای پیشرفته، در تماس با سطوح اپی تلیال قرار بگیرند و در بافت هایی وارد شوند که میتوانند توسط دستگاههای سخت مانند سوزن، سوراخ شوند. پروب های فیبر نوری برای طیف سنجی نوری میتوانند به صورت کاتترهای انعطاف پذیر با قطر خارجی کمتر از mm ٥٠ تولید شوند.

در کاربردهای بیولوژیک پراکندگی رامان تقریبا ۱۰–۱۰ از نور فرودی است و سیگنال رامان معمولا دامنهای شش مرتبه ضعیفتر از سیگنالهای فلورسنس دارد. مقدار نوری که میتوان به بافت منتقل نمود بهدلیل اثرات گرمایی محدود است. لذا طراحی پروبهای

فیبرنوری رامان به هدف جمع آوری بیشینه نور انجام می شود. به علاوه، سیگنال پس زمینه بر آمده از منبع لیزر، فیبرها و همه ادوات اپتیکی می تواند محدوده دینامیک آشکار ساز را پر کرده و سیگنال رامان را کاملا مخدوش کند. این سیگنال ها باید با فیلترهایی کاهش یابد تا اندازه گیری درون تنی با حساسیت مناسب انجام شود. محدوده دینامیک آشکار ساز نیز می تواند با خوانش های چندگانه که نویز را به نسبت جذر تعداد خوانش ها کاهش می دهد، توسعه داده شود. در حال حاضر، طیف های رامان از بافت به صورت درون تنی در کمتر از پنج ثانیه دریافت می شود.

یک فیبر نوری، از یک هسته، یک پوسته آلاییده و یک روکش محافظ تشکیل شده است. نور براساس اصل بازتابش کلی درونی منتقل میشود. نیم زاویه مخروط نوری که یک فیبر میتواند بپذیرد با روزنه عددی (Numerical aperture, NA) مشخص میشود که با اختلاف در ضریب شکستهای (n) هسته و مواد پوسته مشخص میشود.^{۳۹}

برای انتقال در محدوده طول موج مرئی، هسته فیبر نوری از شیشه یا پلاستیک ساخته می شود (مثل اکریلیک یا پلی استایرن). پوسته ی آلاییده معمولاً از مادهای مشابه اما با ضریب شکست پایینتر ساخته می شود. از آنجایی که نور در پوسته منتشر نمی شود، اتلاف های ناشی از جذب اهمیت کمتری دارند. به محض اینکه سیگنالهای پسزمینه ایجاد شده توسط خود فیبر در کاربردی مهم میشود و یا دامنه طول موج به ماورا بنفش (Ultra violet, UV) و مادون قرمز (Infrared, IR) گسترش مییابد، از سیلیس گداخته با کیفیت برای هسته استفاده می شود. فیبرهای تمام سیلیس دارای پوستهی سیلیکای آلاییده هستند، درحالیکه فیبرهای پوششدار پلاستیکی دارای پوسته سیلیکونی هستند. تولید بهینه پیش ساخته فيبرها انتقال از ۲۵۰۰ nm (فيبر کم هيدروکسيل low hydroxyl fiber) را ممکن میسازد و فیبرهای یاقوت کبود انتقال در IR را به بالای ۳۰۰۰ nm نانومتر گسترش میدهند.^{٤٤-٤} این امکان استفاده از پروبهای فیبر نوری برای طیفسنجیهای رامان تشدیدی فرابنفش (Ultra violet resonance raman,UVRR) و رامان مادون قرمز را ممکن میکند.۳۹و

بهدلیل خمشدن و نقص در فیبر که باعث پراکندگی میشود، ممکن است نور از هسته خارج شده و به روکش برخورد کند. بیشتر

http://tumj.tums.ac.ir

روکش های پلاستیکی مانند نایلون و Tefzel در هنگام تابش اشعه ماورا بنفش (UV)، اتوفلورسانس قابل توجهی تولید میکنند. فیبرهای پوشش داده شده با پلی آمید و یا فلز، مانند طلا و آلومینیوم، حداقل فلورانس را از خود نشان میدهد.^{۲3} پی برده شده است که سیلیکا سیگنالهای ذاتی رامان را در تحریکهای مادون قرمز (NIR) تولید میکند که طیفسنجی درونتنی رامان را مختل میکند.^{۷3}

برای کاربردهای طیفسنجی، معمولا فیبرهای چندمد با قطر هسته ٥٠ تا μm ٢٠٠ استفاده می شود. تکه های کوتاه (١ تا ٢ متری) فیبر با قطرهای بیشتر را می توان به صورت سفارشی تولید کرد. شعاع خم شدن فیبر کوارتز که در آن هیچ نقص طولانی مدت ایجاد نمی شود تقریباً ١٠٠ برابر قطر فیبر است و شعاع خم شدن لحظه ای تقریباً ٥٠٪ شعاع خم شدن طولانی مدت است.^{۴۹}

در طراحی پروب رامان برای کاربرد درونتنی ملاحظات زیر باید مد نظر قرار گیرد.

الف- پروب باید کارایی خوبی در جمعکردن نور پراکندگی رامان با نسبت سیگنال به نویز بالا در زمان خیلی کوتاه (۵.5۰-۱>) بدون آسیب نوری به بافت داشته باشد.^{۲۲و۲۹۸} لازمه این امر طراحی مناسب فیبر و نیز استفاده از فیلترهای مناسب است که مکانیسمی جهت حذف نویز لیزر، پراکندگی رایلی و تداخل فلورسانس و رامان برآمده از خود فیبر فراهم نماید.^{۲۳}

منبع اصلی نویز در اندازه گیری توسط پروب رامان فیبری، پس زمینه طیفی تولید شده در خود فیبرهای تحریک و جمع آوری است.^{۲۲,۲۵–۹۲} این مشکل که به نوع فیبر بستگی دارد، به طور عمده در ناحیه FP رخ می دهد. از آنجا که طول فیبر بسیار بیشتر از طول تعامل نور و نمونه است، سیگنال رامان پس زمینه تولید شده در فیبر می تواند به سادگی سیگنال نمونه را بپوشاند. در محیط های با پراکندگی بالا و یا دارای انعکاس به دلیل برگشت نور به داخل فیبر و تولید سیگنال رامان بیشتر، این مشکل تشدید می شود.^{۲۲}

مطالعات نشان داده است که طیفهای پس زمینه تولید شده در فیبرهای سیلیکا شبیه هستند اما تغییرات شدت طیف بسته به ابعاد فیبر، روزنه عددی و جنس فیبر (مثل نوع ناخالصیها) متفاوت است. بر این اساس فیبرهای دارای هسته و پوستهی سیلیکا با هیدروکسیل کم و روزنه عددی بین ۲/۰ تا ۲۰/۰ پس زمینه کمی تولید میکنند. فیبرهای با پوشش پلیمری، پس زمینه زیاد ایجاد میکنند و سایر مواد

همچون یاقوت و یا شیشههای با ناخالصیهای خاک کمیاب، پسزمینه رامان را بهبود میدهند که پارامتر مهمی برای طراحی سنسورهای رامان برای کاربردهای اندوسکوپیک است.^{۲۲}د^{۵۰-۳۵}

بهطور خلاصه، صرفنظر از نوع فیبر، برای امکان اندازه گیری کل محدوده طول موجی، بکارگیری فیلترهای نوری در انتها یا نزدیک به انتهای دورین پروب، پیشنهاد میشود. در این شرایط یک فیلتر میانگذر (Band pass, BP) یا کوتاهگذر (Short pass, SP) در مقابل نمونه برای اطمینان از اینکه سیگنال رامان پسزمینه فیبر تحریک به داخل فيبرهاي جمع آوري منعكس نمي شود، قرار مي گيرد. فيلتر دیگری بهعنوان فیلتر ناچ یا بلندگذر (Long pass, LP) عبور نور پراکندگی رایلی را مسدود میکند تا از تولید پسزمینه رامان در فيبرهاي جمع آوري جلوگيري كند. ۲۲ معمولا بدين منظور از فيلترهاي فیلم نازک و یا فیلترهای هولوگرافیک استفاده می شود. قرارگیری دقیق و ثبات مناسب آنها نیز حایز اهمیت است. همچنین قیمت بالای فیلترهای باکیفیت می تواند استفاده گسترده از پروبهای فیبر نوری را محدود کند. از اینرو راهکارهای جایگزین فیلترینگ همچنان از نظر علمی و فنی جالب توجه هستند. Cooney و همکارانش از یک قطعه فيبر شيشهاى با ناخالصى هولميوم (Holmium, Ho) بهطول ۲ cm، بهعنوان فيلتر بلندگذر، با تكيه بر باند جذبي ناخالصي كه طول موج nm را شامل می شد، استفاده کردند.^{۵۰} به خاطر انتقال ضعیف فیبرهای با ناخالصی، در مقایسه با فیبرهای سیلیکای استاندارد، سیگنال رامان جمعشده تضعیف میشود. جایگزینی ناچ فیلتر استاندارد با یک شبکه پراش براگ فیبری (Fiber bragg grating) (FBG، در هسته فیبر، نیز پیشنهاد شده است.^{۳۵٬۷۰} شبکههای پراش براگ میتوانند بگونهای طراحی شوند که ضریب حذف بالایی در یک محدوده طول موجی کمتر از nm ۰/۵ داشته باشند. اما این شبکهها تنها در فیبرهای تک مد با قطر هستهی بین μm -۱۰ μm بسیار موثر هستند که جمعآوری موثر نور پراکندگی رامان را با مشکل مواجه میکند. با این وجود، شبکههای پراش براگ حجمی نوشته شده در شیشههای انکساری نور-دمایی اندازهگیری فرکانسهای بسیار پایین تا زیر ۱۰ cm-۱ را با یک سامانه تکفام ساز تکمرحلهای ممکن میسازد.^^

ب- هندسه مناسب برای وارد شدن به ضایعه داشته باشد. مثلا برای ورود بـه ضایعـه از طریق سـوزن بیوپسی، قطر کمتر از ۲ mm

مورد نیاز است.

برای دستیابی به کوچکترین قطرهای پروب، از راه حل تک فیبر در ترکیب با یک پرتوشکن دو رنگ وادوات نوری جفت شده همراستا، استفاده میشود. راه حلهای تکفیبر به دلیل مشکل کاهش نور تحریک و روشنایی پراکنده به عقب در محل اتصال فیبر و اتوفلورسانس ایجاد شده در کابل فیبر نوری توسط نور تحریک محدود میشوند. با این وجود، پروبهای مبتنی بر تکفیبر به کمترین اجزای سازنده پروب نیاز دارند و میتوانند برای ایجاد کوچکترین نقاط روشنایی در عین داشتن کارایی عالی در جمع آوری نور مورد استفاده قرار گیرند. استفاده از فیلترهای نوری، کاربرد پروبهای تکفیبر دوطرفه (یکفیبر برای تحریک و جمع آوری) را به شدت محدود میکند. پروبهای تکفیبر که مزایایی در جمع آوری دارند، تنها به ناحیه عدد موجی بالا که طیف توسط پسزمینه رامان فیبر آلوده نمی شود دسترسی دارد.^{۲۲}

لذا بهطور معمول از فیبرهای دوشاخه که در آن یکفیبر تحریک در مرکز و حلقهای از فیبرهای جمعکننده در اطراف آن قرار میگیرد، استفاده میشود. دستهی دایروی فیبرها در انتهای دورین پروب، بهصورت خطی در انتهای مبدایی بهمنظور جفتشدن با طیف نگار بازآرایی میشود.^{۲۲}^{۲۳} برای جمعآوری مناسب نور، لازم است فیبرها پوستهی نازکی داشته باشند تا بتوانند در ساختار بهینهای در اطراف فیبر تحریک قرار گیرند.^{۲۲} Zhang و همکارانش دریافتند که استفاده از پروب دو شاخه ی چند فیبری با فیلترهایی در جلوی فیبرهای پروب دو جمعآوری میتوانند تداخل فلورسانس و سیگنالهای رامان فیبر را کاهش دهند.^{۹۵}

برای تولید کابلهای فیبر نوری انعطافپذیر با یک ناحیه فعال نوری بزرگ، فیبرهای با قطر μm ۲۰۰–۱۰۰ در دستههایی بستهبندی می شوند. تعداد فیبرهایی (nfiber) که در مقطع گرد قابل دستهبندی هستند در شکل ۲ نشان داده شده است.

با اینحال، این براساس آرایش بهینه فیبر است که معمولاً در شرایط واقعی تولید بهدست نمی آید. برای یک سطح مقطع مشخص، فضای مرده (ناحیه غیرفعال) در بین فیبرها با کاهش قطر فیبرها افزایش مییابد و به حد بالای ۲۵٪ وقتی بیش از سه حلقه فیبر استفاده می شود، می رسد (با ثابت نگهداشتن قطر دسته). منطقه غیرفعال همچنین شامل سطح مقطع پوسته و روکش می شود که

بهطور معمول بیش از ۳۰٪ از سطح مقطع فیبر منفرد را دربرمی گیرد. در صورت برداشتن روکش، ناحیه غیرفعال کاهش یاقته و پوسته تقریباً ۱۷٪ از سطح مقطع فیبر را تشکیل میدهد. مساحت کل فعال تقریباً ۲۰ تا ۲۵٪ در یک دسته فیبر بهینهی تنگ چیده شده بدون روکش است.^{۳۹}

ج- عمق بررسی و حجم نمونه گیری نوری مناسب داشته باشد. "" در پروبهای تخت که از عدسی یا فیبر اریب خورده استفاده نمیکند، حجم نمونهگیری به روزنه عددی فیبرها و چیدمان فیبرها بستگی دارد.^{۲۲} در مقابل فیبرهای کانونی از عدسی یا فیبرهای اریب خورده در سر دورین پروب استفاده میکند و می تواند امکان انتخاب عمق بررسی را با توجه به توجه به مشخصات کانون فیبر فراهم نماید.^{۲۲} همچنین پروب کانونی امکان بررسی اختصاصی بافت اپی تلیال و تشخیص مراحل اولیه سرطانزایی در این بافت ها را به شکل بهتری فراهم میسازد. اتوفلورسانس و تداخل از لایههای زیرین را کاهش میدهد و تکرارپذیری اندازه گیریها را چون سیگنال رامان دقیقا از نقطهی تحت تماس حاصل می شود، بهبود می بخشد. ۳۳ اما همچنان حجم نمونهگیری به ضرایب جذب و پراکندگی بافت نیز بستگی دارد. Reble و همکارانش با شبیهسازی مونت کارلو نشان دادند که حجم نمونهبرداری بیشتر تحت تاثیر ضریب پراکندگی بافت است و برای مثال عمق نمونه گیری در سرطان یوست غیر ملانوما از يوست نرمال بيشتر است.

شکل ۲: بستهبندی شش ضلعی الیاف به کمترین سطح مقطع ممکن. ۳۹

http://tumj.tums.ac.ir

فیبرهای اریب خورده بهصورت تئوری و عملی برای طراحی پروب ارزیابی شدهاند.^{۱۳-۱۲} در مقایسه فیبر تخت با فیبر اریب خورده، فیبر را فراهم میکند.^{۱۲} مالادی از نواحی کوچکتر در نزدیک فیبر را فراهم میکند.^{۱۲} مالارانش با استفاده از شبیه سازی مونت کارلو رزلوشن عمقی فیبر اریب خورده با لنز کروی و نیم کروی را بررسی کردهاند و دریافتند که نسبت سیگنال تولید شده در استروما به سیگنال تولیدشده در بافت اپی تلیال به زاویه اریب خوردگی، فاصله بین فیبر تحریک و فیبر جمع آوری و نیز فاصله فیبر تا لنز بستگی دارد.^{۱۳}

در برخی از مطالعات ترکیبی از حالتهای کانونی استفاده شده است. برای مثال Wang و همکارانش از ترکیب فیبر اریب خورده و لنز کروی استفاده نمودند.^{٥٦} آنها اثر زاویه اریبخوردگی فیبر و نیز فاصله عدسی کروی تا فیبر را بر فوتونهای رامان جمع آوری شده و نیز نسبت رامان جمع آوری شده از بافت اپی تلیال به استروما را با شبیه سازی مونت کارلو بررسی نمودند. این مطالعه نشان داد که هرچه فاصله لنز تا فیبر کمتر باشد نسبت سیگنال جمع شده از اپیتلیوم به استروما افزایش می یابد و با افزایش زاویه اریب خوردگی عمق بررسی کاهش می یابد.

د- فیبر نوری باید منعطف، زیست سازگار و مقاوم در برابر استرلیزاسیون یا یکبار مصرف باشد لذا از استفاده از غلافهای سخت باید اجتناب شود.^{۲۲ر۳۳ر۳۹۷۳} یک پروب رامان دارای شبکههای پراش براگ فیبری که برای یکبار استفاده مناسب است، توسط Dochow و همکارانش گزارش شده است.^{۷۹۷۲}

٥- تماس یا عدم تماس فیبر با بافت نکتهای است که باید مورد توجه قرار گیرد، اگرچه در تماس سطح پروب با بافت اندازه گیری و تکرار آن سادهتر است اما آلوده شدن نوک فیبر هنگامیکه لازم است با یک فیبر چندین طیف اخذ شود، مشکلساز است.^{٨٢} در حالت عدم تماس فاصله بهینه بین نوک پروب و نمونه از نظر قدرت جمع آوری نیز حایز اهمیت است.^{٢٢, ۳۲} قرار دادن نوک پروب در یک چارچوب حفاظت کننده می تواند امکان تنظیم فاصله تا هدف را فراهم کند و همچنین این چارچوب می تواند یکبار مصرف بوده و از آلودگی نوک فیبر و آلودگی متقابل جلوگیری کند.^{۲۱-۳۲}

و – حساسیت برخی فیبرهای نوری به نورهای پراکنده و در نتیجه نیاز به خاموش کردن چراغهای اتاق مانعی در برابر کاربـردهای

بالینی است.^{۲۲}و^{۲۷}

ز- عدم همسانی پروبها نکته دیگری است که حایز اهمیت است. در واقع حتی پروبهای با طراحی یکسان نیز سیگنالهای مخصوص به خود را نشان میدهند. استفاده کردن از فیلترینگ شدیدتر، از آنجا که هر نوع فیلترینگ بخشی از سیگنال مطلوب را نیز حذف میکند، می تواند مشکلساز باشد.^{۲۲} تنها Almond و همکارانش تطابق طیفی بین دو پروب مشابه را گزارش کردهاند.^{۳۳} راهحل این مشکل می تواند کالیبرهکردن تک تک پروبها بر مبنای طیفهای استاندارد همچون سطح آلومینیوم با انعکاس بالا یا پلیمرها یا استفاده از یک استاندارد داخلی مجتمع با فیبر باشد.^{۹۷}

ح- برخی از کاربردهای درونتنی، به پروب فیبر نوری با دیدجانبی نیاز دارد. این دید جانبی به طرق مختلفی می تواند ایجاد گردد.^{۲۲}

برش اریب و سپس صیقل دادن فیبرهای تکی، خروجی فیبر را نسبت به محور فیبر منحرف کرده و امکان دید جانبی را فراهم میکند. در زاویه بحرانی برای بازتابش داخلی، نور در استوانهای در جانب فیبر خارج شده و نقطه کانونی بیضوی نزدیک به سطح فیبر را شکل میدهد.^{۲۲} این طرح توسط Lima و همکارانش پیادهسازی شده است.^{6۷} قرادادن یک آینه با انعکاس ۹۰ درجه در نوک فیبر نیز امکان دید جانبی را فراهم میکند.^{۲۲, ومر}-۲۷ چرخاندن نوک دورین فیبر با یک وسیله مکانیکی در دایرهای به قطر حدود mm ۳۸، قابلیت پذیرش نور در نوک فیبر را بهبود می بخشد. پیچش با قطر کمتر منجر این امر نه تنها می تواند باعث کاهش کلی سیگنال شود بلکه حتی می تواند با توجه به اینکه فرار نور در اثر پیچش به طول موج بستگی دارد، منجر به اعوجاج طیف رامان نیز بشود.^{۲۱,۲۲}

باتوجه به آنچه از مرور مقالات بهدست آمده است پروب فیبر نوری مناسب برای بررسی درون تنی بافت پستان بهتر است یک پروب دو شاخه با یک فیبر تحریک مرکزی و فیبرهای جمع آوری در اطراف باشد. برای هر تکفیبر در این مجموعه، فیبر سیلیکای کم OH با روزنه عددی بین ۲/۰ تا ۲/۰ پیشنهاد می شود. این فیبرهای کم هیدروکسیل نسبت به همتای با هیدروکسیل بالا در ناحیه مورد علاقه ما (mn ۰۱۱۰۰ – ۸۱۸) رفتار یکنواخت تری داشته و از این رو کمتر طیف رامان حاصله را تحت تاثیر قرار می دهند. همچنین با توجه به

جدول ۱: مشخصات کلی سیستم رامان برای بررسی درون تنی بافت پستان

پروب	آشکار ساز	طيفنگار	ليزر	نوع رامان
پروب فیبر نوری تخت دو شاخه	CCD خنکشده با نور پس	#/f کم در حدود f/1.8 یا f/2.2	نوع: ليزر ديودي	پراکندگی رامان خودبهخودی
با فیبرها سیلیکای کم OH با ۰/۲۰ما/۲۵	زمینه کم (10 ⁻¹¹)	محدوده طیفی: ۳۲۰۰ - ۶۰ درجه	طول موج: ۸۳۰ ۷۸۵ یا ۸۳۰	SORs یا TRS برای بهبود
		تفکیک طیفی: ^۱ cm ⁻¹	توان: W/cm ² ه/۱	عمق نفوذ

معقول آشکارسازها در این طول موج و توان W/cm² که در محدوده توان ایمن از نظر آسیب بافتی قرار دارد توصیه می شود. از منظر مشخصات طیفنگار، طیفنگاری با عدد f (#/f) کم همچون در 1.8 یا 2.2/f بهدلیل قدرت جمع آوری نور بالا و محدوده عدد موجی در در در در ۲۰۰۰ در ۲۰۰۰ بهمنظور بهدست آوردن حداکثر اطلاعات در هر دو ناحیه FP و HW و با درجه تفکیک 1-ml با توجه به فاصله باندهای مهم بافت پستان، با استفاده از شبکه پراش هیبریدی بهمنظور کاهش زمان طیف سنجی پیشنهاد می شود. همچنین استفاده از آشکارسازهای کمتر توصیه می شود. از منظر پروب فیبر نوری انتقال دهنده نور برخوردی و برگشتی نیز پروب دوشاخه تخت بهدلیل عمق نفوذ بیشتر و از جنس سیلیکای کم هیدروکسیل بهدلیل رفتار طیفی یکنواخت تر در ناحیه طیفی مورد علاقه ما پیشنهاد می شود. مشخصات سیستم رامان مورد اشاره در جدول ۱ رایه شده است. مرور مطالعات بهنظر می رسد در کاربرد درون تنی بررسی بافت پستان با طیف سنجی رامان که هدف دستیابی به اطلاعات عمقی تر است، استفاده از پروب های کانونی که جمع آوری پراکندگی را به نواحی سطحی متمرکز می کند چندان مناسب نیست و به منظور افزایش عمق نمونه برداری استفاده از نوک تخت برای پروبها بهتر از نوع کانونی است. با توجه به مجموع مطالعات انجام شده و نتیجه گیری های حاصله در مورد اجزا و مشخصات یک سیستم طیف سنج رامان مناسب جهت بررسی درون تنی بافت پستان، از نظر نوع طیف سنجی، انواع طیف سنجی رامان بدون نیاز به آماده سازی سطح همچون طیف سنجی رامان با فاصله فضایی (SORS) و طیف سنجی رامان عبوری (TRS) برای بررسی بهتر ضایعات در عمق پیشنهاد می شود. همچنین از نظر نوع لیزر یک لیزر دیود با طول موج mn ۸۸۷ به دلیل جذب کم، عمق نفوذ خوب، فلورسانس پایین و بازده کوانتومی

References

- Sung H, Ferlay J, Siegel RL, Laversanne M, Soerjomataram I, Jemal A, Bray F. Global cancer statistics 2020: GLOBOCAN estimates of incidence and mortality worldwide for 36 cancers in 185 countries. *CA: a cancer journal for clinicians* 2021;71(3):209-49
- Ferlay J, Autier P, Boniol M, Heanue M, Colombet M, Boyle P. Estimates of the cancer incidence and mortality in Europe in 2006. *Annals of oncology* 2007;18(3):581-92.
- Omranipour R, Alipour S, Hadji M, Bagheri K. Two decades of experience with ductal carcinoma in situ of the breast in the Cancer Institute of Tehran, Iran. Asian Pacific Journal of Cancer Prevention 2014;15(6):2771-6.
- 4. NHSBSP R. Pathological Reporting of Breast Disease: A Joint Document Incorporating the Third Edition of the NHS Breast Screening Programmes Guidelines for Pathology Reporting in Breast Cancer Screening and the Second Edition of the Royal College of Pathologists' Minimum Dataset for Breast Cancer Histopathology. Sheffield: NHSBSP 2005.
- Kong K, Kendall C, Stone N, Notingher I. Raman spectroscopy for medical diagnostics—From in-vitro biofluid assays to in-vivo cancer detection. Advanced drug delivery reviews 2015;89:121-34.
- Arian A, Dinas K, Pratilas GC, Alipour S. The breast imagingreporting and data system (BI-RADS) Made Easy. *Iranian Journal* of Radiology 2022;19(1).
- Stone N, Matousek P. Advanced transmission Raman spectroscopy: a promising tool for breast disease diagnosis. *Cancer Research* 2008;68(11):4424-30.
- Fallahzadeh O, Dehghani-Bidgoli Z, Assarian M. Raman spectral feature selection using ant colony optimization for breast cancer diagnosis. *Lasers in medical science* 2018;33(8):1799-806.
- Eshraghi-Arani M, Dehghani-Bidgoli Z. Raman Spectroscopybased Breast Cancer Detection Using Self-Constructing Neural Networks. Iranian Journal of Medical Physics/Majallah-I Fīzīk-I Pizishkī-i Īrān 2021;18(2).
- Haka AS, Volynskaya Z, Gardecki JA, Nazemi J, Shenk R, Wang N, Dasari RR, Fitzmaurice M, Feld MS. Diagnosing breast cancer

using Raman spectroscopy: prospective analysis. Journal of biomedical optics 2009;14(5):054023-.

- Haka AS, Shafer-Peltier KE, Fitzmaurice M, Crowe J, Dasari RR, Feld MS. Diagnosing breast cancer by using Raman spectroscopy. *Proceedings of the National Academy of Sciences* 2005;102(35):12371-6.
- Kneipp J, Schut TB, Kliffen M, Menke-Pluijmers M, Puppels G. Characterization of breast duct epithelia: a Raman spectroscopic study. *Vibrational spectroscopy* 2003;32(1):67-74.
- Kong K, Zaabar F, Rakha E, Ellis I, Koloydenko A, Notingher I. Towards intra-operative diagnosis of tumours during breast conserving surgery by selective-sampling Raman microspectroscopy. *Physics in Medicine & Biology* 2014;59(20):6141.
- 14. Yang Y, Li F, Gao L, Wang Z, Thrall MJ, Shen SS, Wong KK, Wong ST. Differential diagnosis of breast cancer using quantitative, label-free and molecular vibrational imaging. *Biomedical optics express* 2011;2(8):2160-74.
- Smith J, Kendall C, Sammon A, Christie-Brown J, Stone N. Raman spectral mapping in the assessment of axillary lymph nodes in breast cancer. *Technology in Cancer Research & Treatment* 2003;2(4):327-31.
- Horsnell J, Stonelake P, Christie-Brown J, Shetty G, Hutchings J, Kendall C, Stone N. Raman spectroscopy-a new method for the intra-operative assessment of axillary lymph nodes. *Analyst* 2010;135(12):3042-7.
- Haka AS, Shafer-Peltier KE, Fitzmaurice M, Crowe J, Dasari RR, Feld MS. Identifying microcalcifications in benign and malignant breast lesions by probing differences in their chemical composition using Raman spectroscopy. *Cancer research* 2002;62(18):5375-80
- Baker R, Rogers KD, Shepherd N, Stone N. New relationships between breast microcalcifications and cancer. *British journal of cancer* 2010;103(7):1034-9.
- Kerssens MM, Matousek P, Rogers K, Stone N. Towards a safe non-invasive method for evaluating the carbonate substitution levels of hydroxyapatite (HAP) in micro-calcifications found in breast tissue. *Analyst* 2010;135(12):3156-61.
- Abramczyk H, Brozek-Pluska B. Raman imaging in biochemical and biomedical applications. Diagnosis and treatment of breast cancer. *Chemical reviews* 2013;113(8):5766-81.
- Bergholt MS, Zheng W, Ho KY, Teh M, Yeoh KG, So JBY, et al. Fiber-optic Raman spectroscopy probes gastric carcinogenesis in vivo at endoscopy. *Journal of biophotonics* 2013;6(1):49-59.
- Latka I, Dochow S, Krafft C, Dietzek B, Popp J. Fiber optic probes for linear and nonlinear Raman applications-Current trends and future development. *Laser & Photonics Reviews* 2013;7(5):698-731.
- 23. Klein K. Label-free microscopic bioimaging by means of confocal Raman spectroscopy on living glioblastoma cells: *Munchen, Technische Universitat Munchen, Diss.* 2013; 2011.
- Schulmerich MV, Dooley KA, Morris MD, Vanasse TM, Goldstein SA. Transcutaneous fiber optic Raman spectroscopy of bone using annular illumination and a circular array of collection fibers. *Journal of biomedical optics* 2006;11(6):060502-.
- Matousek P, Clark IP, Draper ER, Morris MD, Goodship AE, Everall N, Towrie M, Finney WF, Parker AW. Subsurface probing in diffusely scattering media using spatially offset Raman spectroscopy. *Applied spectroscopy* 2005;59(4):393-400.
- Baker R, Matousek P, Ronayne KL, Parker AW, Rogers K, Stone N. Depth profiling of calcifications in breast tissue using picosecond Kerr-gated Raman spectroscopy. *Analyst* 2007;132(1):48-53.
- Matousek P, Stone N. Recent advances in the development of Raman spectroscopy for deep non-invasive medical diagnosis. *Journal of biophotonics* 2013;6(1):7-19.
- Matousek P, Parker AW. Bulk Raman analysis of pharmaceutical tablets. *Applied spectroscopy* 2006;60(12):1353-7.
- Matousek P, Stone N. Prospects for the diagnosis of breast cancer<? xpp qa?> by noninvasive probing of calcifications using transmission Raman spectroscopy. *Journal of Biomedical Optics* 2007;12(2):024008-.

- Qin J, Kim MS, Chao K, Schmidt WF, Dhakal S, Cho BK, Peng Y, Huang M. Subsurface inspection of food safety and quality using line-scan spatially offset Raman spectroscopy technique. *Food Control* 2017;75:246-54.
- Lewis IR, Edwards HG. Handbook of Raman Spectroscopy Marcel Dekker. 2002.
- 32. Hanlon EB, Manoharan R, Koo T, Shafer KE, Motz JT, Fitzmaurice M, Kramer JR, Itzkan I, Dasari RR, Feld MS. Prospects for in vivo Raman spectroscopy. Physics in Medicine & Biology 2000;45(2):R1.
- Bergholt ms. real-time fiber optic RAMAN spectroscopy for early diagnosis of precancer and cancer in vivo in the upper gastrointestinal tract 2014.
- Motz JT, Hunter M, Galindo LH, Gardecki JA, Kramer JR, Dasari RR, Feld MS. Optical fiber probe for biomedical Raman spectroscopy. *Applied optics* 2004;43(3):542-54.
- Duraipandian, S., Zheng, W., Ng, J., Low, J.J., Ilancheran, A. and Huang, Z., 2012. Simultaneous fingerprint and high-wavenumber confocal Raman spectroscopy enhances early detection of cervical precancer in vivo. *Analytical chemistry*, 84(14), pp.5913-5919.
- 36. Duraipandian S, Zheng W, Ng J, Low JJ, Ilancheran A, Huang Z, editors. Integrated fingerprint and high wavenumber confocal Raman spectroscopy for in vivo diagnosis of cervical precancer. Advanced Biomedical and Clinical Diagnostic Systems XI; 2013: International Society for Optics and Photonics.
- Lazaro-Pacheco D, Shaaban AM, Rehman S, Rehman I. Raman spectroscopy of breast cancer. *Applied Spectroscopy Reviews* 2020;55(6):439-75.
- 38. What is a spectrometers F-number? [Available from: https://www.stellarnet.us/what-is-a-spectrometers-f-number./
- Utzinger U, Richards-Kortum RR. Fiber optic probes for biomedical optical spectroscopy. *Journal of biomedical optics* 2003;8(1):121-47.
- Pashinin VP, Konstantinov NY, Artjushenko VG, Konov VI, Silenok AS, Muller G, Schaldach B, Ulrich R. Mechanism of UV laser-induced absorption in fused silica fibers. *Fiber & Integrated Optics* 1991;10(4):365-72.
- Artioushenko VG, Lerman AA, Litvinenko EG, Nabatov AO, Konov VI, Kouznetsov AI, Plotnichenko VG, Pylnov IL, Shtein-Margolina VA, Urusovskaja AA, Vojtschkovsky VV. Mechanisms of optical losses in polycrystalline fibers. *InInfrared Fiber Optics* III 1992 (Vol. 1591, pp. 83-89). SPIE.
- 42. Fabian H, Grzesik U, Wörner KH, Henschel H, Koehn O, Schmidt HU. Radiation resistance of optical fibers: correlation between UV attenuation and radiation-induced loss. InOptical Materials Reliability and Testing: Benign and Adverse Environments 1993(Vol. 1791, pp. 297-305). SPIE.
- Vydra J, Schoetz GF, editors. Improved all-silica fibers for deep-UV applications. Specialty Fiber Optics for Medical Applications; 1999: International Society for Optics and Photonics.
- 44. Lu G, Schoetz GF, Vydra J, Fabricant DG, editors. Optical fiber for UV-IR broadband spectroscopy. Optical Astronomical Instrumentation; 1998: *International Society for Optics and Photonics*.
- 45. Carey P. Biochemical applications of Raman and resonance Raman spectroscopes. *Elsevier* 2012.
- 46. Muller G, Kar H, Dorschel K, Ringelhan H. Transmission Of Short Pulsed High Power UV Laser Radiation Through Fibres Depending On Pulse Length, Intensity And Long Term Behaviour. InOptical Fibers in Medicine III 1988 Jun 21 (Vol. 906, pp. 231-237). SPIE.
- Brennan JF, Wang Y, Dasari RR, Feld MS. Near-infrared Raman spectrometer systems for human tissue studies. *Applied* spectroscopy 1997;51(2):201-8.
- Găzdaru D, Chilom C, Călin MA, Geantă C, Popescu A. Laser radiation propagation and heat transfer into cells and tissues. *Romanian J Biophys* 2008;18:73-85.
- Kosinski SG, Krol DM, Duncan TM, Douglas DC, MacChesney JB, Simpson JR. Raman and NMR spectroscopy of SiO2 glasses co-doped with Al2O3 and P2O5. *Journal of Non-Crystalline Solids* 1988;105(1-2):45-52.

مجله دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، شهریور ۱۴۰۲، دوره ۱۱/ شماره ۶٬ ۴۱۲ تا ۴۲۴

- Walrafen GE, Krishnan PN. Model analysis of the Raman spectrum from fused silica optical fibers. *Applied optics* 1982;21(3):359-60.
- McMillan P. Structural studies of silicate glasses and melts applications and limitations of Raman spectroscopy. *American Mineralogist* 1984;69(7-8):622-44.
- Santos LF, Wolthuis R, Koljenović S, Almeida RM, Puppels GJ. Fiber-optic probes for in vivo Raman spectroscopy in the highwavenumber region. *Analytical chemistry* 2005;77(20):6747-52.
- Shim MG, Wilson BC. Development of an in vivo Raman spectroscopic system for diagnostic applications. *Journal of Raman spectroscopy* 1997;28(2-3):131-42.
- Jia W, Yen WM. Raman scattering from sapphire fibers. Journal of Raman spectroscopy 1989;20(12):785-8.
- Cooney TF, Schoen CL, Sharma SK, Carey DM. Rare-earth-doped glass fiber for background rejection in remote fiber-optic Raman probes: theory and analysis of holmium-bearing glass. *Applied* spectroscopy 1993;47(10):1683-92.
- Stoddart PR, White DJ. Optical fibre SERS sensors. Analytical and bioanalytical chemistry 2009;394:1761-74.
- Dochow S, Latka I, Becker M, Spittel R, Kobelke J, Schuster K, Graf A, Brückner S, Unger S, Rothhardt M, Dietzek B. Multicore fiber with integrated fiber Bragg gratings for background-free Raman sensing. *Optics express* 2012;20(18):20156-69.
- Glebov AL, Mokhun O, Rapaport A, Vergnole S, Smirnov V, Glebov LB. Volume Bragg gratings as ultra-narrow and multiband optical filters. *InMicro-Optics* 2012 (Vol. 8428, pp. 42-52). SPIE.
- Zhang G, Demos SG, Alfano RR. Raman spectra of biomedical samples using optical fiber probes. *InBiomedical Sensing*, *Imaging, and Tracking Technologies II* 1997 (Vol. 2976, pp. 2-9). SPIE.
- 60. Reble C, Gersonde I, Lieber CA, Helfmann J. Influence of tissue absorption and scattering on the depth dependent sensitivity of Raman fiber probes investigated by Monte Carlo simulations. *Biomedical optics express* 2011;2(3):520-33.
- Cooney TF, Skinner HT, Angel SM. Comparative study of some fiber-optic remote Raman probe designs. Part I: model for liquids and transparent solids. *Applied Spectroscopy* 1996;50(7):836-48.
- Cooney TF, Skinner HT, Angel SM. Comparative study of some fiber-optic remote Raman probe designs. Part II: tests of singlefiber, lensed, and flat-and bevel-tip multi-fiber probes. *Applied Spectroscopy* 1996;50(7):849-60.
- Shim MG, Wilson BC, Marple E, Wach M. Study of fiber-optic probes for in vivo medical Raman spectroscopy. *Applied Spectroscopy* 1999;53(6):619-27.
- Jaillon F, Zheng W, Huang Z. Half-ball lens couples a beveled fiber probe for depth-resolved spectroscopy: Monte Carlo simulations. *Applied optics* 2008;47(17):3152-7.
- Wang J, Bergholt MS, Zheng W, Huang Z. Development of a beveled fiber-optic confocal Raman probe for enhancing in vivo epithelial tissue Raman measurements at endoscopy. *Optics letters* 2013;38(13):2321-3.
- Hanlon E, Manoharan R, Koo TW, Shafer K, Motz J ,Fitzmaurice M, et al. Prospects for in vivo Raman spectroscopy. Physics in Medicine & Biology 2000;45(2):R1.

- 67. Krafft C, Dochow S, Latka I, Becker M, Spittel R, Kobelke J, et al., editors. Multi-core fiber with integrated fiber Bragg grating for background free Raman sensing. *Optical Biopsy* XI 2013: International Society for Optics and Photonics.
- Short MA, Lam S, McWilliams A, Zhao J, Lui H, Zeng H. Development and preliminary results of an endoscopic Raman probe for potential in vivo diagnosis of lung cancers. *Optics letters* 2008;33(7):711-3.
- Everall NJ. Modeling and measuring the effect of refraction on the depth resolution of confocal Raman microscopy. *Applied* spectroscopy 2000;54(6):773-82.
- Lewis IR, Griffiths PR. Raman spectrometry with fiber-optic sampling. *Applied Spectroscopy* 1996;50(10):12A-30A.
- Yang B, Morris MD. Disposable protective sheath for the fiberoptic Raman probe. *Applied spectroscopy* 1991;45(3):512-3.
- Utzinger U, Heintzelman DL, Mahadevan-Jansen A, Malpica A, Follen M, Richards-Kortum R. Near-infrared Raman spectroscopy for in vivo detection of cervical precancers. *Applied spectroscopy* 2001;55(8):955-9.
- 73. Almond LM, Hutchings J, Lloyd GR, Francis-Jones J, Stone N, Barr H, Kendall C. Preclinical evaluation of a Raman spectroscopic probe for endoscopic classification of oesophageal pathologies. *InBiomedical Vibrational Spectroscopy V: Advances* in Research and Industry 2012 (Vol. 8219, pp. 108-114). SPIE.
- Okagbare PI, Morris MD. Polymer-capped fiber-optic Raman probe for non-invasive Raman spectroscopy. *Analyst* 2012;137(1):77-81.
- de Lima CJ, Moreira LM, Lyon JP, Villaverde AB, Pacheco MT. Catheters: instrumental advancements in biomedical applications of optical fibers. *Lasers in medical science* 2009;24(4):621-6.
- Buschman HP, Marple ET, Wach ML, Bennett B, Bakker Schut TC, Bruining HA, Bruschke AV, van der Laarse A, Puppels GJ. In vivo determination of the molecular composition of artery wall by intravascular Raman spectroscopy. *Analytical Chemistry* 2000;72(16):3771-5.
- Komachi Y, Sato H, Tashiro H. Intravascular Raman spectroscopic catheter for molecular diagnosis of atherosclerotic coronary disease. *Applied Optics* 2006;45(30):7938-43.
- De Lima CJ, Sathaiah S, Pacheco MT, Zangaro RA, Manoharan R. Side-viewing fiberoptic catheter for biospectroscopy applications. *Lasers in Medical Science* 2004;19:15-20.
- Mahadevan-Jansen A, Mitchell MF, Ramanujam N, Utzinger U, Richards-Kortum R. Development of a fiber optic probe to measure NIR Raman spectra of cervical tissue in vivo. *Photochemistry and photobiology* 1998;68(3):427-31.
- de Lima C, Simões M, Silveira L, Silveira F, Villaverde A, Pacheco M. Multifiber optical catheter with bending control of distal end: Applications of Raman biospectroscopy. *Journal of Applied Spectroscopy* 2007;74(1):107-14.
- Marcuse D. Curvature loss formula for optical fibers. JOSA 1976;66(3):216-20.
- Zendehnam A, Mirzaei M, Farashiani A, Horabadi Farahani L. Investigation of bending loss in a single-mode optical fibre. *Pramana* 2010;74:591-603.

Tehran Univ Med J (TUMJ) 2023 September;81(6):412-24

Considerations of in-vivo breast tissue assessment using raman spectroscopy: *a review article*

Abstract Received: 22 Jun. 2023 Revised: 29 Jun. 2023 Accepted: 14 Aug. 2023 Available online: 23 Aug. 2023

Sadaf Alipour M.D.^{1,2} Zohreh Dehghani-Bidgoli Ph.D.^{3*}

1- Breast Disease Research Center, Cancer Institute, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. 2- Department of Surgery, Arash Women's Hospital, School of Medicale, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. 3- Department of Biomedical Engineering, Faculty of Electrical and Computer Engineering, Kashan Branch, Islamic Azad University, Kashan, Iran.

*Corresponding author: Department of Biomedical Engineering, Kashan Branch, Islamic Azad University, Kashan, Iran. Tel: +98-31-55589480 E-mail: Dehghani_zohreh@yahoo.com Raman spectroscopy, as an emerging and promising molecular assessment tool, has attracted the attention of researchers, especially for disease diagnosis in human organs such as the breast. Although most of the Raman studies on the breast have dealt with ex-vivo examination of either intact or processed excised tissue specimens, there are some in-vivo studies, including intraoperative tumor margin assessment and a few noninvasive studies. Since the non-invasive or minimally invasive Raman assessment technique is an essential need for translation to clinical approaches, in the present article, the most recent and relevant studies in this regard have been reviewed to find and introduce the most proper Raman spectroscopy system's specifications for in-vivo assessment of breast tissue.

Scholarly documents, including articles, books, and dissertations related to Raman assessment of breast tissue or in-vivo Raman assessment of other human organs, were perused in search of the most relevant technical details of Raman systems employed so far. On the one hand, the present study has covered Raman instrumentation aspects of diverse types of Raman spectroscopy, different types of laser source and their specifications, optical elements used in the delivery and collection of light to and from the tissue such as lenses and fibers, detectors and even calibration settings. On the other hand, the main Raman features corresponding to different breast pathologies have been studied, speculating their variations in a non-invasive setting. Having studied all, we tried to find the best feasible configuration for a Raman system in terms of the ability to meet the needs of a non-invasive, in vivo clinical examination of the breast.

In terms of the Raman spectroscopy modality and laser source, SORS/TRS and 785nm laser diode, were selected for in vivo examination of the breast respectively. The pertinent parameters of the spectrograph, detector, and fiber optic probe were introduced as well.

In the present study, detailed specifications of a non-invasive, in vivo Raman apparatus for examination of breast tissue have been studied and specified.

Keywords: breast diseases, laser, optical fibers, Raman spectroscopy.

Copyright © 2023 Alipour et al. Published by Tehran University of Medical Sciences.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0 International license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Tehran Univ Med J (TUMJ) 2023 September;81(6):412-24